

akademický rok 2017/2018

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta, vč. titulů: Mgr. David Bartoš

Název práce: Průvodce / Tour Guide

Slovní hodnocení:

David Bartoš ve své práci tematizuje sociální vztahy, které jsou úzce navázány na jeho vlastní osobu. Taková umělecká tenze je bezpochyby v rámci českého, ale i světového umění již poměrně dobře etablována a tak se hned nabízí nejedno srovnání. Např. s nám všem známou Kateřinou Šedou, kde by se dal, a právě v kontextu s Bartošem, vystopovat i jistý “manipulativní” prvek postupu. Sám autor v textu o své diplomové práci takové srovnání nabízí také. Myslím si však, že ač formálně podobné, obsahově jsou tyto přístupy diametrálně odlišné, jelikož Bartoš samotnou formu “nejvyšší možné míry autentičnosti” důsledně relativizuje a tak se výsledným obsahem sdělení stává něco naprosto odlišného.

Bartošův průvodce, jakožto člověk zvenčí, objektivně popisuje vztahy a historické události rodiny, jež je naprosto nepokrytě přítomna na “scéně” jako “inventář”. Přesně v duchu průvodce po historických faktech seznamuje diváky s tím, “jak to doopravdy bylo”.

Odstoupíme-li od naprosto evidentní kontroverze ve vztahu k rodinným příslušníkům a blízkým, kteří jsou zde sociálně necitlivě pasování do role “nábytku” nebo v lepším případě “pohyblivých obrazů”, vyvstane nám v této situaci ještě jiný fakt. Rodinní příslušníci či blízcí se samotného happeningu účastní i tak nějak “lidsky”, “živě”, “dynamicky” a tak Bartošova vlastní empirická metoda “měření” zároveň zasahuje do onoho “měřeného” dynamického systému. Jak je již poměrně dlouho prokázáno, např. v rámci kvantové teorie, zákonitě nám v takovém případě musí uniknout “celá pravda”. Neměřené hodnoty nabydou v okamžiku měření nekonečně nepravděpodobné hodnoty. Nemůžeme si tedy být jisti tím, “jak to doopravdy bylo”, ale samotnou scénu musíme vnímat pouze prizmatem “jak to pravděpodobně mohlo být”.

Bartoš tak samotnou metodou (formou), jejím zvolením, zpochybňuje jednak obsah svého sdělení, ale také relativizuje i obecnější postupy interpretace a mediace. Navíc, ač záměrně, či nezáměrně, tedy prostě proto,

že neumí nebo nechce lhát, při komunikaci svého díla přináší pochybnosti i o tom, do jaké míry jsou přednesené faktografické údaje předmětem jeho “svévolné” konstrukce anebo “opravdu” vychází ze skutečnosti.

I díky tomu se jakožto oponent nedokáži ubránit paranoidního dojmu, že jsem se stal jakýmsi Bartošovým komplicem ve “lži”. A to i přes to, že ze strany autora jde zřejmě o čistý úmysl nezakrývat veškerou skutečnost, která je daleko složitější, než pouhé konstatování faktů. Mě však více zmíněná skutečnost plně integruje do “hry”.

Průvodce svůj výstup / příběh končí slovy o rodinné terapii a tak ještě odvádí pozornost, resp. ji zavádí na pole, které by se rádo vklínilo do čtení jakožto dobrý konec jednoho příběhu. Pokud bychom přistoupili na Bartošovu “hru”, mohli bychom mluvit o tom, zda-li arteterapeutické metody mají své místo v současném umění anebo patří spíše do kompetence psychologie nebo sociologie. Naštěstí však, můžeme číst Bartošův happening čistě esteticky a tak nepodlehnout svodům “dezinterpretací” a “dezinformací”. Bartoš do svého “obrazu” (pravděpodobně) pečlivě komponuje všechny “herce”. Tedy nejen nás, “předem zasvěcené”, ale všechny diváky a účastníky happeningu.

Otázky k rozpravě:

Můžete nám popsat, jak probíhaly přípravy na tento happening a jak jste v kontextu s nimi upravoval dnešní vystoupení?

Dokážete si představit a stručně popsat jiný, ale stejně pravděpodobný, scénář? Kam by Vám Vaše “svědomí” dovolilo zajít v souvislosti s dezinterpretací faktů?

Závěrečné hodnocení:

Výše zmíněné mi nabízí komplexnější pohled na “scénu” a směřuje mou pozornost k tomu, že ač v sebelepším úmyslu, nemáme žádné nástroje na to, jak sdělit “pravdu”.

Bartoš v textové části zmiňuje známé kinematografické dílo Orsona Wellesa F jako falzifikát. Dovolím si tvrdit, že to, co dělá Welles s médiem filmu, Bartoš dělá s médiem happeningu a performance.

Zda-li je však moje interpretace správná, se pravděpodobně dozvím až při samotné obhajobě. Charakter happeningu mi dovoluje v tuto chvíli uvažovat pouze na základě vlastní představy a textových částí práce.

Návrh klasifikace:

Navrhuji **A**.

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Tomáš Javůrek, DiS.

Datum:

5. 5. 2018

Podpis: